

A Fővárosi Ítéltábla dr. Szilágyi Gábor ügyvéd (fél címe 2) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Frisch Ügyvédi Iroda (fél címe 1, ügyintéző: dr. Frisch Gábor pártfogó ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértés miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. szeptember 27. napján kelt 33.P.20.693/2011/18. számú - 18. sorszám alatti végzéssel kijavított - ítélete ellen az alperes részéről 19. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, és kötelezi az alperest, hogy - felhívásra - fizessen meg az állam javára 27.000 (Huszonhétezer) forint kereseti eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest, hogy - 15 napon belül - fizessen meg a felperesnek 10.000 (Tízezer) forint fellebbezési eljárási költséget, továbbá - felhívásra - az állam javára 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az alperest képviselő Dr. Frisch Ügyvédi Iroda (fél címe 1) pártfogó ügyvédi díját teljes egészében az alperes viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes a ... szám alatti társasház közös képviselője, az alperes a társasház egyik lakója. A felperes 2010. december 16-án délelőtt felkapcsolta a társasház udvarán álló karácsonyfa díszkivilágítását, az időközben hazaérkező alperes az elektromos csatlakozót kihúzta. A felperes az alperes cselekedetét észlelve visszakapcsolta a díszkivilágítást, miközben az alperes már a lakása felé indult, aki ezt követően visszament az udvarra, és a kép- és hangfelvétel rögzítésére alkalmas mobiltelefonjával felvételeket készített a felperesről. A felperes tiltakozott a felvétel készítése ellen, az eseménysorozatról a társasházban felszerelt térfigyelő kamerák készítettek felvételt.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a fényképek készítésével megsértette a képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az alperest a fényképezés abbahagyására és a további jogsértő magatartástól történő eltiltására, elégtétel adásként nyilatkozat tételére, és annak a társasház hirdetőtábláján történő közzétételére, továbbá a jogsértéssel előállított felvételek megsemmisítésére kérte kötelezni. Ezen túlmenően 100.000 forint nem vagyoni kára megtérítését is kérte.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Előadása szerint csak maga elé tartotta telefonját, azonban felvételeket nem készített a felperesről. Hivatkozott arra is: amennyiben készültek volna felvételek, azok elkészítése a felperest semmilyen módon nem viselhette meg. Vitatta, hogy a felperes a fényképezéssel összefüggésben bármilyen lelki hátrányt, megpróbáltatást szenvedett volna. Tudomása szerint a társasház térfigyelő kamerarendszerének a kialakítása nem volt jogszerű, így a kamerák által készített felvételek bizonyítékként nem értékelhetők a perben.

Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy 2010. december 16-án 11 óra 30 és 11 óra 35 perc közötti időben a ... szám alatti társasház udvarán a felperesről hozzájárulása nélkül felvételeket készített. Eltiltotta az alperest a további jogsértéstől. Kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését függessze ki a társasház hirdetőtáblájára 30 napra, sajnálkozása egyidejű kifejezésével. Kötelezte továbbá, hogy fizessen meg a felperesnek 100.000 forint tőkét és 30.000 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a pártfogó ügyvéd díját és a le nem rótt kereseti illetéket az állam viseli. Az elsőfokú bíróság a társasház térfigyelő kamerája által készített felvételeket a tényállás megállapításához felhasználta, ugyanis álláspontja szerint az esetlegesen jogellenesen felszerelt térfigyelő kamerák által készített felvételek is felhasználhatók a perben bizonyítékként; az a körülmény, hogy az ilyen módon történő felhasználás személyiségi jogot sértőnek minősül-e, egy másik eljárásnak lehet a tárgya. Értékelte, hogy az alperes nem vitatta a felperes azon hivatkozását, miszerint a felperes és az alperes között a mobiltelefonnal elkészített jogosulatlan felvételek miatt már több eljárás volt folyamatban, a bíróság már több ízben eltiltotta az alperest az ilyen jellegű jogsértő magatartástól. Az adott esetben a térfigyelő rendszer felvételei alapján megállapította, hogy az alperes mobiltelefont vett elő és azt a felperes felé tartotta olyan módon, hogy az felvétel készítésére alkalmas helyzetben volt, ezért úgy foglalt állást, hogy a felvételek elkészültek, annak ellenére, hogy azokat az alperes nem csatolta a peres iratok közé. Életszerűtlennek tartotta az alperes azon hivatkozását, mely szerint az alperes csak készült a felvételek elkészítésére, ugyanis a felvételek elkészítésének egyszerűsége nem indokolja, hogy ahhoz bármiféle előkészületet kelljen tenni. Amennyiben az alperes a telefonkészüléket maga elé tartja valakinek az irányába, abból azt a következtetést lehet levonni, hogy az alperes rögzíti a vele szemben álló személyt vagy eseményt. Kiemelte: önmagában az a körülmény, hogy a felvételeket az alperes elkészítette, alkalmas a felperes személyiségi joga megsértésének a

megállapítására. Mindezek alapján a személyiségi jogsértés objektív jogkövetkezményeiként a jogsértést megállapította, az alperest a további jogsértő magatartás folytatásától eltiltotta, illetve annak abbahagyására, és elégtétel adására kötelezte. A felvételek megsemmisítésére vonatkozó kötelezést mellőzte, ugyanis a felperes nem bizonyította, hogy az alperes jelenleg is a felvételek birtokában lenne. A felperes nem vagyoni kárigénye kapcsán kifejtette: külön bizonyítás nélkül is megállapítható, hogy az alperes a felperes személyiségi érdekkörébe hatolva zavarta a felperest, amely hátrány hozzávetőleges kompenzálására 100.000 forint nem vagyoni kártérítést tartott alkalmasnak.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérve. Állítása szerint az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, bizonyítatlan, a megállapítható tények téves értelmezésén alapul, iratellenes és feltételezésen alapul. Az elsőfokú bíróság pusztán a felperes perbeli nyilatkozatára alapozva hozta meg döntését annak ellenére, hogy azt állapította meg: az alperes a perbeli felvételeket nem készítette el. Kiemelte: az elsőfokú bíróságot nem zárta el semmi attól, hogy az eljárásban a bizonyítási terhet megfordítsa, vagy szakértőt rendeljen ki. Iratellenesen járt el a bíróság, ugyanis a felperes a törvények, a bíróságok és az ítéletek rendteremtő erejébe vetett hitének megdőlése miatt ért hátrány miatt kért kártérítést, és nem az állítólagos személyiségi jogi sérelme miatt; az elsőfokú bíróság túlerjeszkedett a kereseti kérelmen. A megtekintett felvételek semmilyen módon nem igazolták, hogy az alperes készített egyáltalán bármilyen felvételt a felperesről. Az az általános hivatkozás sem felel meg a valóságnak, hogy az alperessel való találkozás miatt zaklatott érzelmi állapotba került volna, a felvételeken ugyanis látszik, hogy a találkozás után a felperes nyugodtan ment be az egyik lakásba. Az elsőfokú bíróság által köztudomásúnak tekintett tények a jelen perben nem bírnak jelentőséggel, más bíróságok előtt, más személyek közötti peres eljárások ugyancsak nem lehetnek a jelen per kimenetelére semmilyen hatással.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a megítéltet meghaladó kereset elutasítására vonatkozó rendelkezése fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett [Pp. 228. § (4) bekezdés]. Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét, illetve a jogerőre emelkedett rendelkezéseit a Fővárosi Ítéltábla felülbírálata nem érintette.

Az alperes fellebbezése megalapozatlan.

Az elsőfokú bíróság kellő részletességgel lefolytatott bizonyítási eljárás után, a feltárt peradatok okszerű mérlegelésével helyes tényállást állapított meg, és érdemben - a kereseti illeték viselésére vonatkozó rendelkezése kivételével - helyes az arra alapított ítéleti döntése is.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése kimondja, hogy a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 80. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jog megsértését jelenti a más képmásával, vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés alapján a

képmás vagy hangfelvétel nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

A felperes fellebbezési hivatkozásával szemben az elsőfokú bíróság az idézett jogszabályi rendelkezésekkel összhangban, a bizonyítási eljárás során feltárt peradatok okszerű értékelésével helytállóan állapította meg, hogy a felperes elkészítette a sérelmezett felvételeket, amely magatartás önmagában elegendő annak megállapításához, hogy a felperes megsértette az alperes képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát. Az elsőfokú bíróság érdemi döntésére, az elsőfokú ítélet indokolásában foglaltakra tekintettel megállapítható az is, hogy az ítélet indokolásának 5. oldal utolsó bekezdésében írt ezzel ellentétes megállapítás nyilvánvaló elírás eredménye, amely az elsőfokú bíróság ítéletét nem teszi megalapozatlanná.

Az elsőfokú bíróság helyesen alkalmazta az alperesi jogsértés Ptk. 84. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti objektív jogkövetkezményeit is, és nem tévedett a felperes nem vagyoni kárigényének megalapozottsága, illetőleg mértéke kapcsán sem.

A Ptk. 355. § (1) bekezdése szerinti nem vagyoni kártérítés intézménye arra szolgál, hogy a károsultaknál a személyiségi jogi - amely nem pusztán egészségromlás lehet - sérelem következtében bekövetkezett hátrányt, életminőségükben beállt negatív irányú változást másnemű előny, pénz nyújtásával kísérelje meg kompenzálni. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása sosem egzakt módon, hanem mindig bírói mérlegeléssel, az eset összes körülményeinek figyelembevételével történhet, ezen belül figyelemmel kell lenni a károsultat ért nem vagyoni sérelem jellegére, súlyosságára, arra, hogy a károkozó magatartás folytán hogyan változtak a károsult életkörülményei. Összehasonlító adatként kell vizsgálni a kárkori ár- és értékviszonyokat, valamint a bírói gyakorlat által hasonló esetekben alkalmazott kártérítési összegek nagyságrendjét is.

A nem vagyoni kár megtérítésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak, amelyeket a vagyoni károk esetén is alkalmazni kell, vagyis a kárt - a Ptk. 339. § (1) bekezdése és a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint - a károsultnak megfelelően bizonyítania kell.

Általánosságban - különösebb bizonyítás nélkül is - elfogadható, hogy az alperes a felvételek engedély nélküli készítésével a felperes személyiségi érdekkörébe hatolva, őt a mindennapi életvitelében zavarva nem vagyoni hátrányt okozott. A nem vagyoni kártérítés összegének meghatározása során az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékokat, a felperes személyes előadását, valamint azt a körülményt, hogy az alperes az újabb jogsértést az őt a felperesről jogellenes módon álló- vagy mozgófelvételek készítésétől eltiltó jogerős ítélet hatálya alatt követte el, helytállóan értékelve állapította meg, hogy a káresemény a felperest lelkileg megviselte, hátrányos módon érintette a további életvitelét.

Az elsőfokú bíróság a felperest az alperes károkozó magatartásával okozati összefüggésben ért hátrányos változások orvoslásához szükséges kártérítési összeget is - a káresemény idején érvényesülő ár- és értékviszonyokat, valamint a más hasonló jellegű ügyekben folytatott gyakorlatot alapul véve - helytállóan, a jogsérelemmel arányban állón állapította meg. Az alperes a fellebbezésében nem jelölt meg olyan körülményt, amely a mérlegelés szempontjait módosította volna, és ennek következményeként a kártérítés összegének megváltoztatására adott volna alapot.

Az elsőfokú bíróság az alperes részére nem engedélyezett teljes vagy részleges személyes költségmentességet, személyes illetékmentességet, ezért a tárgyi illetékfeljegyzési jog [Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont] folytán le nem rótt kereseti illetéket nem az állam viseli a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján, hanem azt az alperes a csaknem teljes pervesztességére figyelemmel - kizárólag a felvételek megsemmisítésére irányuló kereseti kérelem tekintetében lett pernyertes - a Pp. 78. § (1) bekezdése, és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 15. § (1) és (3) bekezdése alapján köteles az állam javára megfizetni.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében a rendelkező részben foglaltak szerint részben megváltoztatta, míg az ezt meghaladó rendelkezések tekintetében - helyes indokaira utalással - azt helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes részére a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdéseiben foglaltak szerint - a 4/A. § értelmében az áfa figyelembevételével - a végzett munkával arányosan megállapított ügyvédi munkadíjból álló fellebbezési eljárási költség, továbbá a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése, valamint 15. § (1) és (3) bekezdése alapján az állam javára az Itv. 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű, a tárgyi illetékfeljegyzési jog [Itv. 62. § (1) bekezdés f) pont] folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére.

Az alperes perbeli képviselőtét ellátó pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Pp. 87. § (1) bekezdése értelmében rendelkezett.

Budapest, 2013. június 14.

Dr. Sággy Mária s. k.
a tanács elnöke

Dr. Kincses Attila s. k.
előadó bíró

Dr. Csordás Csilla s. k.
bíró